

SYKEHJELPS- OG PENSJONSORDNINGEN FOR LEGER

ÅRSBERETNING

2009

Virksomhetens art og sted

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) har som formål å yte økonomiske bidrag ved sykdom og pensjonering for leger og deres etterlatte. Ordningen er organisert som en stiftelse og står under tilsyn av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Det ytes sykehjelp ved arbeidsuførhet og stønad under permisjon i forbindelse med nedkomst og adopsjon til privatpraktiserende leger. Ordningen yter også pensjoner og stønad til etterlatte når et medlem av ordningen faller fra. Videre støtter SOP kollektive sykdomsforebyggende og sosiale tiltak og forskning på områder som er innenfor SOPs interesseområde.

SOP har tilhørighet i Akersgaten 2 i Oslo.

Redegjørelse for årsregnskapet

Hovedoppgaver i 2009

SOPs hovedvirksomhet dette året har vært knyttet til arbeidet med revisjon av ordningens vedtekter. SOPs økonomiske situasjon fremtvinger valget mellom å fortsette med en gradvis nedtrapping av pensjonsytelsene og å foreta omprioritering i bruken av ordningens kapital med reduksjon av ytelser og øvrige kostnader. Videre må SOP tilpasse pensjonene til pensjonsreformen i samfunnet for øvrig.

Et viktig utviklingstrekk som ligger til grunn for styrets forslag, er at antallet rettighetshavere i SOP har økt, særlig som følge av at antallet næringsdrivende allmennleger økte betydelig ifm innføringen av fastlegeordningen i 2001. Videre er verdien av SOPs pensjonsytelser over tid blitt betydelig redusert. Gjennomsnittlig alderspensjon var ved utgangen av 2009 omtrent lik som ved utgangen av 1994 målt i nominelle kroner. Kjøpekraften av pensjonen er i perioden redusert med 22 %. Utbetaling av avbruddsytelser fra SOP har økt. Dette kan

forklares med økningen av antallet rettighetshavere, særlig blant yngre kvinnelige leger. Sistnevnte fremkommer ifm utbetaling av fødselsstønad, som er den avbruddsyttelsen som har hatt den største relative økningen de senere år.

SOP-styrets forslag til nye vedtekter ble forelagt Legeforeningens sentralstyre for behandling i møte 18.11. 2009. Sentralstyret vedtok å sende forslaget ut på høring til alle relevante organisasjonsledd i foreningen. Utsendelse ble foretatt 25.11. 2009 med høringsfrist 7.1. 2010.

Styret foreslår å avgrense alderspensjon og ektefellepensjon til ordningens medlemmer som er autorisert før 1.1. 1993. Det foreslås også innført en differensiering av avbruddsyttelsene basert på samme skillelinje. Å etablere et slikt skille med lave og høye avbruddsyttelser og hvem som skal kunne få pensjonsytelser fra SOP, begrunnes ved at medlemmer som arbeidet som leger før dette tidspunkt, selv bidro til de langt større avsetningene til SOP ved Normaltariff-oppgjørene som ble foretatt før dette tidspunktet. Disse legene har i mindre grad mulighet til å spare til egen pensjon og begrenset mulighet til å tegne egne avbruddsforsikringer. Det er også denne gruppen som lenge har hatt grunn til å anta at SOP ville kunne gi en økonomisk sikkerhet minst på dagens nivå og dermed ikke har hatt samme motiv for å tilpasse egen økonomi.

For å tilpasse ordningens pensjonsytelser til pensjonsreformen, foreslås innføring av fleksibel alderspensjon der ordningens medlemmer kan velge å ta ut pensjon fra fylte 62 år. Det foreslås tre alternative uttaksmuligheter – over resten av livet, i ti år eller fra pensjonsstart til fylte 77 år. Valget av pensjonsuttak og –periode vil være tilnærmet verdinøytralt sett i forhold til statistiske forutsetninger om levealder. Retten til ektefellepensjon foreslås avgrenses til dem som er født før 1965 og engangsstønad ved død foreslås redusert fra to til én gangers folketrygdens grunnbeløp.

Legeforetakenes pensjonsordning, som etter vedtektsendring ble etablert gjennom avtale mellom Legeforeningen, SOP og Storebrand høsten 2008, har hatt god oppslutning. Dette reflekterer privatpraktiserende legers mulighet og behov for gunstig pensjonssparing uten samordning med pensjoner fra SOP. Med de foreslåtte endringer i ordningens fremtidige pensjonsytelser vil behovet for slik sparing øke fremover.

Styret har kontinuerlig oppmerksomhet på forvaltningen av ordningens kapital og på utbetalingen av ytelser fra ordningen. Investeringsstrategien innebærer en fordeling av kapitalen med 70 % i rentebærende verdipapirer – herav 16 % -poeng i globale renter, og 30 % i aksjer og alternative investeringer.

Aksjedelen av porteføljen er allokert med en kjerneportefølje i utenlandske aksjer (12,5 % av kapitalen), kombinert med tre satellittmandater i hhv norske aksjer (7,5 % av kapitalen) utenlandske aksjer (5 % av kapitalen) og multistrategi hedgefond – ”fond i fond” (5 % av kapitalen). Investeringene er screenet for verdipapirer som er relatert til landminer, klasebomber, atomvåpenindustri og tobakk (produksjon og salg).

Resultatregnskapet

Inntekter

I forbindelse med forhandlingene om normaltariffen i 2009 fikk SOP tildelt 9,2 millioner kroner for avtaleperioden 1.7. 2009 – 30.6. 2010. 50 % av dette sammen med 50 % av

tildelingen for forrige avtaleperiode er således regnskapsført som driftsinntekt med kr 9,2 millioner i 2009.

Avkastning fra kapitalforvaltningen var i 2009 positiv med ca. kr 516,3 millioner. Den verdijusterte avkastningen av investert kapital var +14,0 %. Dette er det tredje beste året siden SOP vedtok ny investeringsstrategi i 1998. Etter finanskrisen i 2008 hentet markedene seg kraftig inn i 2009. SOP valgte høsten 2008 å holde fast ved sin investeringsstrategi med en uforandret aksjeandel. Dette bidro til at SOP i 2009 hadde betydelig bedre avkastning enn alle norske livsforsikringselskaper. SOPs avkastning i 2009 var også blant de beste 25 % sammenlignet med norske pensjonskasser

SOP følger de samme investeringsbegrensninger som norske livsforsikringselskaper. SOPs kapital er imidlertid ikke beheftet med garantiforpliktelser slik kapitalen i livsforsikringselskaper er. SOP har derfor større frihetsgrad ved allokering av kapitalen.

Kapitalen var per 31.12. 2009 fordelt på 10 forvaltningsmandater - herav ett valutasikringsmandat mot USD, EURO, YPY, GBP og CHF. Mandatene styres slik at avkastningen ikke skal avvike vesentlig fra referanseindekser innen de aktivaklasser og de markeder midlene er allokert.

Kostnader

Administrasjonskostnadene ble redusert med 5,9 %, fra ca. kr 14,1 millioner i 2008 til ca. kr 13,4 millioner i 2009.

Ytelser til stønadsberettigede

Utbetaling av stønader fra ordningen ble redusert med 3,4 % fra 139 millioner i 2008 til 134,3 millioner i 2009. Pensjonsutbetalingene sank med 4 % og utbetalingene til avbruddsytelser sank med i underkant av 3 %.

Reduksjonen av pensjonsutbetalingene skyldes primært at styret, pga SOPs økonomiske situasjon, ikke fant det forsvarlig å øke SOPs brutto pensjon med mer enn 3,28 % mens pensjoner som SOP samordner mot ble G-regulert, dvs øket fra 2008 til 2009 med 5,11 %. Derved ble netto utbetaling fra SOP redusert med 6,6 %.

Reduksjonen i utbetalte avbruddsytelser skyldes i all hovedsak en reduksjon i utbetaling av sykehjelp på 3,2 %. Antall leger som mottok sykehjelp i 2009 var 352 mot 342 i 2008, men det ble totalt utbetalt sykehjelp for færre dager.

Tabellen nedenfor viser aktuelle pensjonsytelser til pensjonistbestanden per 31.12. 2009.

Pensjonsart	Antall	Samlet årlig ytelse	Gjennomsnittspensjon
Alderspensjon	515	28 209 612	54 776
Uførepensjon	203	12 837 552	63 239
Ektefellepensjon	330	13 646 784	41 354
Barnepensjon	25	829 476	33 179
Sum	1073	55 523 424	51 746

Andre stønader

Ihht SOPs formålsparagraf (§ 2 i vedtektene) kan det ytes støtte til kollektive sykdomsforebyggende tiltak for medlemmer og kollektive sosiale tiltak til beste for medlemmer/ektefeller som er blitt pensjonister. Med hjemmel i denne bestemmelsen har SOP siden 1993 bidratt til finansieringen av Legeforeningens Forskningsinstitutt for deres arbeid med forskning på dette området. Videre ble det utbetalt støtte til Legeforeningens fylkesvise kollegiale støttearbeid, til det forebyggende behandlingstilbudet Villa Sana på Modum Bad, samt til tre pensjonsforberedende kurs. Utbetalingene ifm seniorkursene økte fra 2008 til 2009 da flere årskull ble invitert til kurs for at tidspunktet for når kurstilbud blir gitt kunne bli endret fra 64 til 60 år. Samtidig ble det iverksatt flere kostnadsreducerende tiltak. I alt ble det i 2009 utbetalt kr 11,2 millioner kroner i prosjektstøtte til nevnte formål.

Avsetninger

Hele SOPs disponible kapital er avsatt til fremtidige ytelser.

Balansen

Stiftelsens bokførte totalkapital pr. 31.12. 2009 var kr 4 214 millioner, en økning på ca kr 364 millioner fra 2008. Verdien av verdipapirene er justert opp med kr 282,7 millioner. Verdivurderingen er gjort etter porteføljeprinsippet, dvs. at alle verdiene er vurdert samlet.

Kapitalforvaltningen i verdipapirer er fordelt mellom aktivaklasser slik (inkludert opptjente, ikke forfalte renter i renteporteføljen og inkludert skyldig forvaltningshonorar, beløp i hele tusen):

Norske rentebærende papirer	2 041 043
Globale rentebærende papirer	698 889
Norske aksjer	320 061
Globale aksjer	754 409
Hedgefond	210 368
Sum	4 024 770

For øvrig var kapitalen plassert i eiendom (Christiania Torv AS), utlån, driftsmidler og bankinnskudd.

Samlet bokførte forpliktelser utgjorde per 31.12. 2009 ca. kr 4 189 millioner. Av dette utgjorde påløpte pensjonsforpliktelser ca. kr 3 831 millioner. I tillegg er det avsatt ca. kr 121,8 millioner for å møte fremtidig pensjonsopptjening, mens det til andre ytelser og formål er avsatt ca. kr 236,4 millioner.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet med fortsatt drift som forutsetning.

Arbeidsmiljø

Ordningen har ikke egne ansatte.

Likestilling

I og med at ordningen ikke har egne ansatte, knytter hensynet til likestilling seg til valg av styremedlemmer, men det kommer også til uttrykk gjennom utformingen av ytelsene. To av styrets fem medlemmer i 2009 var kvinner.

Påvirkning av det ytre miljø

Det ytre miljø forurenses ikke av SOPs virksomhet.

Forslag til disponering av årsresultat

Som følge av avsetningen til fremtidige pensjonsforpliktelser, finnes ikke et årsresultat å disponere.

Styrets vurdering

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets mening fyllestgjørende informasjon om virksomheten i Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger i 2009.

Fremtidig utvikling

Styrets hovedfokus i kommende år vil være å ferdigstille forslag til nye vedtekter for endelig godkjenning i Arbeids- og inkluderingsdepartementet i løpet av høsten 2010. Målsettingen er at nye vedtekter kan gjøres gjeldende fra 1.1. 2011, samtidig med iverksettelse av pensjonsreformen. Det vil bli nødvendig med omfattende informasjonsvirksomhet i forkant av vedtektsendringene. Dette arbeidet vil ivaretas i samarbeid med Legeforeningen.

Vedtektsendringene er påkrevet for å sikre en forsvarlig forvaltning av ordningens økonomi. Effektene av vedtektsendringene vil bli fulgt opp av styret i tiden etter iverksettelsen. Flere rettighetshavere og økende bruk av avbruddsytelsene innebærer at ytelsesnivået fra SOP i fremtiden i stor grad vil være avhengig av tilførsel av ny kapital.

Styret vil arbeide videre for å sikre konsistent behandling av SOPs ytelser og bibeholde et høyt engasjement for å sikre at ordningens kapital forvaltes på en slik måte at hensynene til forsvarlighet og avkastning balanseres, og at dette skal skje innenfor rammen av den etiske forvaltningen som ligger til grunn for plasseringen av SOPs midler.

Finansiell risiko

Stiftelsens investeringer i globale aksjer og hedgefond er valutasikret og stiftelsen er således ikke eksponert for valutarisiko. SOPs aksjeporteføljer er brede indeksnære porteføljer og er således eksponert for den generelle markedsrisikoen i aksjemarkedene, men i liten grad eksponert for spesifikk risiko knyttet til enkeltelskaper. Plasseringene i rentebærende papirer har med en gjennomsnittlig durasjon på ca. 3 år, moderat risiko for kursfall ved forventet fremtidig økning i rentenivået.

Likviditeten i stiftelsen vurderes som svært god.

Oslo, 4.3. 2010

H. K. Bakke
leder

T. Disen
nestleder

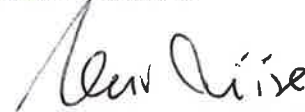
A. M. Hanstad

A. W. Medhus

A. M. Svertsen

Geir Riise
forretningsfører

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Resultatregnskap

	Noter	Regnskap 2009	Regnskap 2008	Regnskap 2 007
Driftsinntekter				
Overføring fra NAV	4	9 200 000	5 552 000	1 900 000
Kursinntekter		630 500	88 500	135 000
Andre inntekter		350 000	0	0
Renteinntekter	5	101 536 940	134 508 515	140 201 596
Valutagevinst	6	92 347 744	15 151 971	65 544 761
Andre finansiinntekter		4 550	1 412	0
Utbytte aksjer		9 488 978	11 768 054	8 591 062
Kursgevinst verdipapirer		91 024 460	77 388 204	86 937 834
Verdijustering verdipapirer	15	282 687 518	0	0
Aksjeutbytte Christiania Torv	13	3 150 000	1 450 000	0
Sum driftsinntekter		590 420 690	245 908 656	303 310 252
Driftskostnader				
Diverse ytelser	7	74 589 441	76 873 966	71 632 200
Pensjoner	8	59 705 184	62 185 558	66 196 607
Støtte til prosjekter	9	11 175 581	9 733 687	10 121 275
Kurstap verdipapirer		56 415 186	88 441 067	45 993 064
Verdijustering verdipapirer		0	271 484 135	42 574 037
Valutatap		0	159 499 417	1 990
Kostnader kapitalforvaltning		10 942 209	11 465 358	6 220 632
Administrasjonskostnader	10,17	13 350 403	14 188 273	12 206 729
Tap ved salg av anleggsaksjer		0	0	0
Sum driftskostnader		226 178 005	693 871 461	254 946 534
Driftsresultat før skattekostnad		364 242 684	-447 962 805	48 363 718
Skattekostnad		0	0	0
Resultat etter skattekostnad	16	364 242 684	-447 962 805	48 363 718
Avsetninger				
Endring avsetning til pensjoner	11	353 393 945	-455 673 821	54 491 476
Endring andre avsetninger	11	10 848 739	25 840 815	-7 547 131
Endring avsetning sikkerhetsfond		0	-18 129 799	1 419 373
Sum avsetninger	16	364 242 684	-447 962 805	48 363 718
Resultat		0	0	0

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Balanse

	Noter	31. desember 2009	31. desember 2008	31. desember 2007
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Finansielle anleggsmidler				
Pantesikrede fordringer	12	127 000 000	133 000 000	139 000 000
Andre aksjer	13	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Sum finansielle anleggsmidler		133 500 000	139 500 000	145 500 000
Sum anleggsmidler		133 500 000	139 500 000	145 500 000
Omløpsmidler				
Fordringer				
Opptjente inntekter		0	766 000	0
Opptjente, ikke forfalte renter	14	44 119 159	45 268 164	53 008 016
Andre kortsiktige fordringer		70 600	9 036 118	73 150
Sum fordringer		44 189 759	55 070 281	53 081 166
Investeringer				
Markedsbaserte aksjer	15	1 285 814 104	1 136 227 028	1 277 144 707
Markedsbaserte obligasjoner	15	2 672 924 539	2 465 553 016	2 783 743 933
Sum investeringer		3 958 738 643	3 601 780 044	4 060 888 640
Bankinnskudd	19	77 690 821	53 944 507	59 639 417
Sum omløpsmidler		4 080 619 222	3 710 794 832	4 173 609 224
Sum eiendeler		4 214 119 222	3 850 294 832	4 319 109 224

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Balanse

	Noter	31. desember 2009	31. desember 2008	31. desember 2007
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Innskutt egenkapital				
Grunnkapital		14 950 000	14 950 000	14 950 000
Sum innskutt egenkapital		14 950 000	14 950 000	14 950 000
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital		0	0	0
Sum opptjent egenkapital		0	0	0
Sum egenkapital	16	14 950 000	14 950 000	14 950 000
Gjeld				
Avsetninger for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser	11	3 830 640 745	3 559 422 284	2 913 401 899
Andre avsetninger	11	236 425 630	225 576 891	199 736 076
Sikkerhetsfond	11	0	0	18 129 799
Fremtidige pensjonsforpliktelser	11	121 749 363	39 573 878	1 141 268 084
Sum avsetninger og forpliktelser		4 188 815 738	3 824 573 053	4 272 535 858
Annen langsiktig gjeld				
Skyldig pensjonsansvar	18	0	34 500	88 500
Sum annen langsiktig gjeld		0	34 500	88 500
Sum langsiktig gjeld		4 188 815 738	3 824 607 553	4 272 624 358
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		1 519 602	2 366 590	1 386 243
Annen kortsiktig gjeld		8 833 883	8 370 688	30 148 622
Sum kortsiktig gjeld		10 353 485	10 737 279	31 534 866
Sum gjeld		4 199 169 222	3 835 344 832	4 304 159 224
Sum egenkapital og gjeld		4 214 119 222	3 850 294 832	4 319 109 224

Oslo, 4. mars 2010

Hans Kristian Bakke
leder

Truls Disen

Anita Møllemedal Sivertsen

Anne Mathilde Hanstad

Asle W. Medhus

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Noter til regnskapet for 2009

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet etter norske regnskapsprinsipper og satt opp i henhold til regnskapsloven 1998.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmiddel. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset levetid avskrives planmessig over forventet økonomisk levetid. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Investeringer i tilknyttede selskaper er vurdert til anskaffelseskost. I år er det mottatt utbytte av disse investeringene.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Verdien av verdipapirer styres risikomessig samlet og er således vurdert som en handelsportefølje etter virkelig verdi på balansedagen og urealisert gevinst og urealisert tap er resultatført. Utbytte inntektsføres når det mottas. Renteinntekter og gevinster inntektsføres når det tilordnes.

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget til og kursinntekter inntektsføres når kurset er gjennomført.

Avkastning fra kapitalforvaltningen er presentert som bruttostørrelser ved at kursgevinster er klassifisert som driftsinntekter og kurstap som driftskostnad.

Note 2 Finansiell markedsrisiko

SOPs kapital er forvaltet etter de samme regler som gjelder for kapitalforvaltning i livsforsikringselskaper og pensjonskasser. Dette innebærer bl.a. at inntil 35 % av ordningens samlede kapital kan plasseres i aksjer. Styret i SOP har imidlertid vedtatt en investeringsstrategi som innebærer at maksimalt 30 % av investeringsporteføljen (kapital eksklusiv eiendomsinvesteringer) kan plasseres i aksjer. Ved utgangen av 2009 var 30,5 % av totalkapitalen (30,6 % av investeringsporteføljen) plassert i aksjer, herav 24,9 % i norske og 75,1 % i utenlandske papirer. For øvrig er kapitalen hovedsakelig plassert i norske rentebærende papirer. SOPs utenlandsinvesteringer er valutasikret mot hovedvalutaene USD, EURO, JPY, GBP og CHF. Valutasikringen av globale aksjer er organisert som et separat investeringsmandat i Northern Trust. For globale renteinvesteringer og globale investeringer i hedgefond er valutasikringen inkludert i de respektive investeringsmandatene hos henholdsvis Pimco, Storebrand kapitalforvaltning og EIM. Den balanseførte verdien av utenlandsinvesteringene er ved årsskiftet vurdert etter valutakurs på balansedagen justert for markedsverdien av valutasikringsforretningene.

Note 3 Store enkelttransaksjoner

Store enkelttransaksjoner skjer hovedsakelig i forbindelse med de kvartalsvise rebalanseringene av kapitalforvaltningsporteføljene.

Note 4 Overføring fra NAV

Med bakgrunn i de årlige tarifforhandlingene mellom Legeforeningen, Staten og Kommunenes Sentralforbud, ble det i 2009 overført kr 9 200 000 fra NAV til SOP. Overføringen er klassifisert som driftsinntekt i resultatregnskapet.

Note 5 Renteinntekter

	2009	2008	2007
Av obligasjoner og sertifikater	94 399 461	126 181 961	131 899 760
Av bankinnskudd	751 999	1 645 879	1 426 396
Andre renteinntekter	6 385 481	6 680 676	6 875 440
Sum renteinntekter	101 536 940	134 508 515	140 201 596

Note 6 Gevinst på valutasikring

Som nevnt i note 2, er valutasikring av globale aksjer samlet i et separat investeringsmandat som administreres av Northern Trust. Fornyelse av terminkontrakter medio mars, medio juni, medio september og medio desember 2009 innebar realisererte valutagevinster på til sammen kr 92 347 744.

Note 7 Diverse ytelser

	2009	2008	2007
Sykehjelp	42 687 713	44 082 101	40 558 058
Svangerskapsstønad kvinner	16 065 827	16 191 123	17 901 716
Svangerskapsstønad menn	4 137 281	3 483 858	4 125 671
Omsorgsstønad ved adopsjon	319 092	251 446	0
Pleiepenger	1 886 990	2 292 774	1 165 428
Engangsstønad ved død	9 464 436	10 545 940	7 856 171
Støtte til enker etter leger som falt utenfor medlemsk	28 102	26 724	25 156
Sum diverse ytelser	74 589 441	76 873 966	71 632 200

Note 8 Pensjoner

	2009	2008	2007
Alderspensjon	29 013 821	29 326 174	32 813 268
Ektefelle- og barnepensjon	15 368 783	16 794 520	18 234 354
Uførepensjon	15 303 080	16 064 864	15 148 985
Pensjonansvar	19 500	0	0
Sum pensjoner	59 705 184	62 185 558	66 196 607

Pensjonansvar har i tidligere år vært avsatt i balansen, men denne gikk i kr 0 i 2009. Kostnadene til dette vil i framtiden bli kostnadsført direkte hvert år. Konf. note 18.

Note 9 Støtte til prosjekter

	2009	2008	2007
Forskningsinstituttet	4 515 000	4 300 000	4 300 000
Modum Bad	3 662 628	3 554 250	3 240 662
Aktivitet vedr. Legefor. koord. helse- og omsorgsutv.	686 710	520 470	659 998
Pensjonistforberedende kurs	2 086 243	1 118 967	1 636 615
Andre bidrag	225 000	240 000	284 000
Sum støtte til prosjekter	11 175 581	9 733 687	10 121 275

Note 10 Administrasjonskostnader

	2009	2008	2007
Forvaltningsavgift til Vital Pekon A.S	2 102 028	1 809 824	1 646 535
Administrasjonshonorar Dnlf	8 768 500	8 749 996	8 112 496
Konsulentbistand	828 358	2 560 064	1 129 478
Revisjonshonorar	234 250	145 938	233 125
Styrehonorar	300 000	300 000	300 000
Andre adm.utgifter	1 117 267	622 451	785 095
Sum administrasjonskostnader	13 350 403	14 188 273	12 206 729

Note 11 Avsetninger 2009

Pensjonsforpliktelser	2009	2008	2007
Årets avsetninger til pensjon:			
Avsetning til løpende pensjoner	-18 156 849	83 550 732	-128 700 811
Endring avsetning til pensjon for yrkesaktive	289 375 310	562 469 653	-241 977 474
Sum netto avsetning til påløpt pensjonsforpliktelse	271 218 461	646 020 385	-370 678 285
Endring avsetning til pensjon for fremtidig opptjening	82 175 484	-1 101 694 206	425 169 761
Sum årets avsetning til pensjoner	353 393 945	-455 673 821	54 491 476

Pensjonsforpliktelser per 31.12	2009	2008	2007
Løpende pensjoner	722 415 983	740 572 832	657 022 100
Pensjon for yrkesaktive	3 108 224 762	2 818 849 452	2 256 379 799
Sum påløpt pensjonsforpliktelse	3 830 640 745	3 559 422 284	2 913 401 899
Avsetn. til pensjon for fremtidig opptjening	121 749 363	39 573 878	1 141 268 084

Avsetningen til pensjon representerer forsikringsteknisk kontantverdi av den *påløpte pensjonsforpliktelse*.

Gitt opprettholdelse av dagens vedtekter, vil SOPs medlemmer tjene opp ytterligere pensjonsrettigheter frem til nådd pensjonsalder. SOP kan ikke påregne å motta tilskudd eller premieinntekter til finansiering av denne pensjonsopptjeningen. Pensjonsrettigheter som tjenes opp i fremtiden, må derfor også finansieres av dagens opparbeidede kapital.

Total pensjonsforpliktelse per 31.12. 2009 er beregnet til 6 259,5 millioner kroner, hvorav påløpt pensjonsforpliktelse utgjør 3 830,6 millioner, slik at avsetning til fremtidig pensjonsopptjening gitt tilstrekkelig kapital, ville utgjøre 2 428,8 millioner kroner. SOPs kapital per 31.12. 2009 er tilstrekkelig til å dekke 121,7 millioner av den fremtidige pensjonsopptjening. Fremtidig avkastning på SOPs investerte midler vil bidra til å dekke den overskytende fremtidige pensjonsopptjeningen.

Avsetningene til utbetalinger av fremtidige ytelser er beregnet med utgangspunkt i en antakelse om fremtidig fordeling av leger i ulike kategorier legevirkosomhet, med bakgrunn i dagens fordeling til de forskjellige kategorier. Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregningen:

Diskonteringsrente:	5,0 %
Økning i pensjonsgrunnlag:	2,8 %
G-regulering:	2,8 %
Regulering av løpende pensjon:	2,8 %

Andre avsetninger	2009	2008	2007
Årets avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall			
Sykehjelp, svangerskapsstønad, adopsjonsstønad	0	0	7 000 000
Engangsutbetaling ved dødsfall	0	0	0
Sum årets avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall	0	0	7 000 000
Årets avsetning til/fra administrasjonsfond	10 848 739	25 840 815	-14 547 131
Årets avsetning til/fra sikkerhetsfond	0	-18 129 799	1 419 373

Andre avsetninger per 31.12	2009	2008	2007
Avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall			
Sykehjelp, svangerskapsstønad, adopsjonsstønad	70 000 000	70 000 000	70 000 000
Engangsutbetaling v/dødsfall	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Sum avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og utbetalinger ved dødsfall	80 000 000	80 000 000	80 000 000
Avsetning til administrasjonsfond	156 425 630	145 576 891	119 736 076
Avsetning til sikkerhetsfond	0	0	18 129 799

Avsetninger til sykehjelp, svangerskapsstønad m.v. og engangsutbetaling ved død er foretatt på bakgrunn av de utbetalinger som har vært i løpet av de siste år.

Administrasjonsfond er avsatt med 4 % av påløpt pensjonsforpliktelse, sykehjelp og svangerskapsstønad, samt engangsstønad ved død.

Note 12 Pantesikrede fordringer

	2009	2008	2007
Christiania Torv	127 000 000	133 000 000	139 000 000
Sum pantesikrede fordringer	127 000 000	133 000 000	139 000 000

Pantesikrede fordringer forfaller lenger enn ett år fram i tid.

Det er inngått en ny aksjonæravtale mellom Christiania Torv (CT) og "aksjonærene" gjeldende fra 2.1. 2007. Den norske legeforening (Dnlf) og Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP), felles benevnt "aksjonærene" eier 50 % aksjer hver i CT. Aksjonærene ble enige om at SOP overtar Dnlfs del av lånet til CT på kr 70 000 000 fra og med 2.1. 2007. Lånet er nedbetalt med kr 6 000 000 i 2009.

Note 13 Andre aksjer**Aksjer i tilknyttede selskaper**

	Selskapets aksjekapital	Antall Aksjer	Pålydene verdi	Bokført verdi per 31.12.09	Bokført verdi per 31.12.08
Christiansia Torv A/S (50%)	30 000 000	30 000	15 000 000	6 500 000	6 500 000

Egenkapitalutvikling i tilknyttet selskap i 2009:

Christiania Torv A/S (SOPs andel 50%)	Beløp
Egenkapital per 1.1. 2009	15 006 858
Årsresultat	1 364 749
Egenkapital per 31.12. 2009	16 371 607

Det er utbetalt utbytte i 2009 (SOPs andel) på kr 3 150 000 .

Note 14 Opptjente, ikke forfalte renter

	2009	2008	2007
Obligasjoner og sertifikater	44 119 159	45 268 164	53 008 016
Sum opptjente, ikke forfalte renter	44 119 159	45 268 164	53 008 016

Note 15 Verdipapirer

Per 31.12. 2009 var SOPs verdipapirer allokert slik:

FORVALTERMANDATER	Historisk kost	Kursverdi pr. 31.12.09	Over/ underkurs
Aksjer			
Aksjer global Storebrand	417 753 130	500 159 313	82 406 183
Aksjer global aktiv - Axa Rosenberg	222 331 787	246 732 309	24 400 522
Valutasikring Northern Trust	0	7 850 865	7 850 865
Hedgefond EIM	169 459 800	211 020 098	41 560 298
Aksjer OSEBX - DnB NOR	110 710 339	152 390 797	41 680 457
Aksjer OSEBX - Danske Capital	135 383 151	167 660 723	32 277 572
Sum aksjer	1 055 638 207	1 285 814 104	230 175 897
Rentepapirer			
DnB NOR renteportefølje	1 221 486 829	1 260 421 426	38 934 597
Storebrand renteportefølje	696 674 848	713 254 490	16 579 642
PIMCO globale renter	338 612 906	416 627 462	78 014 556
Storebrand globale renter	252 365 164	282 621 160	30 255 996
Sum rentepapirer	2 509 139 748	2 672 924 538	163 784 791
Sum totalportefølje	3 564 777 955	3 958 738 642	393 960 687

Verdipapirene hadde 1.1. 2009 en urealisert gevinst på kr 111,3 millioner. En urealisert gevinst per 31.12. 2009 på kr 394,0 millioner, innebærer en økning i urealisert kursreserve på kr 282,7 millioner i 2009.

Obligasjoner og sertifikater forvaltet av DnB NOR Kapitalforvaltning

Lånesektor	Historisk kost	Kursverdi 31.12.09	Over/ underkurs
Stat/statsgaranti	85 163 740	88 051 202	2 887 462
Andre offentlige papirer	224 947 306	230 798 964	5 851 658
Industri m.v.	283 754 950	286 001 167	2 246 217
Bank, finansforetak	627 620 833	651 016 738	23 395 905
Urealisert gevinst renteswap		4 553 356	4 553 356
I alt	1 221 486 829	1 260 421 426	38 934 597

Obligasjoner og sertifikater forvaltet av Storebrand Kapitalforvaltning

Lånesektor	Historisk kost	Kursverdi 31.12.09	Over/ underkurs
Stat/statsgaranti	211 282 483	209 944 960	-1 337 523
Andre offentlige papirer	134 848 250	137 226 103	2 377 853
Industri m.v.	153 051 998	150 258 152	-2 793 846
Bank, finansforetak	197 492 117	200 530 662	3 038 545
Urealisert gevinst renteswap		15 294 613	15 294 613
I alt	696 674 848	713 254 490	16 579 642

Note 16 Egenkapital

	Grunn- Kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 1.1. 2009	14 950 000	0	14 950 000
Årets resultat		364 242 684	364 242 684
Avsetning til pensjoner		-353 393 945	-353 393 945
Andre avsetninger		-10 848 739	-10 848 739
Egenkapital per 31.12. 2009	14 950 000	0	14 950 000

Note 17 Godtgjørelse til ledende personer/styret og revisor

Godtgjørelse	Styrehonorar	Pr.komp. / hon.selvst. næringsdr.	Andre ytelser	Sum
Styrets leder	100 000	121 550	6 387	227 937
Styrets nestleder	50 000	47 100	0	97 100
Øvrige medlemmer styre	150 000	56 650	2 275	208 925
SUM	300 000	225 300	8 662	533 962

SOP har ikke egne ansatte, og det er ikke utbetalt godtgjørelser til andre enn styret.

Til revisor ble det i 2009 utbetalt kr 234 250 for revisjon og øvrige tjenester. Beløpet fordeler seg som følger:

Lovpålagt revisjon	212 812
Annen bistand	21 438
Sum honorar revisor	234 250

Note 18 Skyldig pensjonsansvar

I forbindelse med avviklingen av Den norske legeförenings fond til sykehjelps- og pensjoneringsformål ("Interimsordningen") overtok SOP det økonomiske ansvaret for de gjenværende pensjonister med virkning fra 1.1. 1993. I 2009 ble det utbetalt i alt kr 54 000 til pensjonistene.

Note 19 Innestående bank

Av innestående på bankkonto er kr 223 009 bundet på skattetrekkkonto. Herav er kr 176 172 skyldig skattetrekk.